

Bilag 1.

Svensk Ugeblad „Folkhushållningen” Nr. 9 for 5. Marts 1919.

Udgivet af den svenske Folkhushållningskommission.

Kristidslagar som anses böra förlängas.

Utlåtande på begäran av justitieministern avgivet av F. H. K.

Sedan justitieministern anmodat F. H. K. att skyndsamt avgiva yttrande angående frågan om fortvarande giltighet av lagen den 30 april 1918 om fastställande av högsta pris å vissa varor under utomordentliga av krig föranledda förhållanden m. m., lagen den 19 juni 1917 med vissa bestämmelser mot oskäligen pris under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden samt lagen den 26 april 1918 om förfogande över viss egendom under utomordentliga, av krig föranledda förhållanden, har kommissionen i skrivelse till statsrådet den 20 februari anført följande.

Ovannämnda lagar gälla till och med den 30 april 1919, vid vilken tidpunkt jämväl samtliga författningar och förordnanden, som utfärdats eller meddelats med stöd av dessa lagar upphöra att gälla.

Redan den omständigheten, att det läser ligga utanför det möjligas gräns att bedöma, huruvida världshändelserna efter nyssnämnda dag komma att utveckla sig så, att behovet av varje åtgärd för statlig reglering av handel, varuförbrukning och priser samt varje ingripande för förhindrande av oskäligen prisstegring därefter varder helt uteslutet, synes för kommissionen klart motivera, att samtliga ovannämnda lagar böra få förlängd giltighetstid. Någon säkerhet för att alla mer betydande svårigheter beträffande världssamfärdsel, livsmedelsanskaffning m. m. skola försvinna redan under stundande sommar och vinter, kan det ju rimligen icke vara tal om. Skulle förhållandena emellertid hastigt bliva så grundväsentligt förändrade i gynnsam riktning — vilket man emellertid ingalunda bör eller har skäl att räkna med —, att alla sådana åtgärder, som nyss antytts, bliva fullständigt obehöfliga, torde det å andra sidan icke vara någon olägenhet förenad med att tills vidare bibehålla här ifrågavarande lagstiftning, enär i så fall dessa lagar säkerligen icke komma att i praktiken användas. Tvärtom torde vid dylikt förhållande blotta befintligheten av lagarna — såsom och var fallet under den allra första delen av kristiden, när den då gällande kombinerade maximipris- och förfoganderättslagen aldrig kom att tillämpas — vara ägnad att skapa viss trygghet mot obefogad prisökning och olämplig fördelning och användning av olika förnödenheter.

De här nu anförda synpunkterna borde, enligt kommissionens förmenande, i och för sig vara tillfyllest för ett motiverande av kristidslagarnas tillfälliga förlängning. Visserligen kan det rent teoretiskt tänkas, at hittillsvarande lagstiftning på området ersättes med någon alldeles ny sådan, men anser kommissionen det vara uteslutet, att man vid närvarande tidpunkt kan begynna att laborera med i principiellt hänseende nya lagstiftningsåtgärder på kristidsområdet. — Till de ovan angivna syn-